І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь... Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 190. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЖОВТНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 18, 1967 No. 190. VOL. LXXIV.

В АМЕРИЦІ И У СВІТІ

ДЕМОКРАТИЧНИИ СЕНАТОР З МІННЕСОТИ ЮДЖИН МЕККАРТІ виступив з гострою критикою останньої промови державного секретаря Д. Раска. На думку Ю. МекКарті, Дін Раск затемнив суть політичної ситуації в Азії видвигненням концепції „жовтої небезпеки". Дін Раск відкинув рішуче закид МекКарті, заявляючи, що його твердження про загрозу агресії більшовицької китайської маси не має нічого спільного з будь-якою расовою проблемою.

ГЕНЕРАЛЬНИИ СЕКРЕТАР СВІТОВОЇ РАДИ ЦЕРКОВ (протестантських) д-р Юджин Карсон Блейк виступив з пропозицією скликати конференцію не-комуністичних країн Азії із завданням вирішити курс політики, що її мали б проводити ЗДА у В'єтнамі. Якщо більшість цих країн висловилася за тим, щоб ЗДА продовжували перебувати у В'єтнамі, то нехай вони підтримають ЗДА активно. Якщо ж ні, то нехай вони самі вирішують спрямування в'єтнамської політики.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ НЮ ЙОРК НЕЛСОН РОКЕФЕЛЛЕР роз'їзджає по різних містах стейту, заявляючи скрізь, що він не хоче і не буде кандидувати на президента в 1968 році. Коментатори не дуже ймуть віри його словам, і твердять, що чим більше він заперечує своє бажання кандидувати, то тим більше вигляди здобуває він для своєї кандидатури.

ОРГАНІЗАЦІЯ МОЛОДИХ ДЕМОКРАТІВ НЮ ГЕМПШИРУ вирішила на своїй конвенції одноголосно і без коментарів підтримувати кандидатуру президента Л. Б. Джансона для переобрання в 1968 році. Головний противник такої підтримки, стейтовий голова за обрання Кеннеді на президента в 1968 р., Юджин Данієл не взяв участи в конвенції, заявляючи, що його на конвенцію не допущено.

БЕЗОГЛЯДНОЇ ЗАБОРОНИ ПОСІДАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ вимагає колишній комішинер нюйоркської поліції Вінсент Л. Бродерік. Згідно з його пропозицією ніхто з приватних громадян не мав би права мати зброю. Могли б її посідати тільки поліції, вояки й окремі, уповноважені для цього особи.

БЕЗРОБІТТЯ СЕРЕД НЕГРІВ НА ПІВДНІ ЗДА й далі дуже високе, куди вище, як безробіття серед білих. За оцінкою економістів, немає виглядів, щоб такий стан змінився також і в найближчих роках. В 1975 році кількість безробітних серед негрів у південних стейтах буде й далі два рази більшою, як така ж скількість безробітних серед білих.

НОВИМ ПОСАДНИКОМ ЗАХІДНОГО БЕРЛІНУ БУДЕ КЛЯВС ШЮЦ, тепер віце-міністер закордонних справ в уряді Курта Георґа Кізінґера. Він співпрацював з Віллі Брандтом, теперішнім міністром закордонних справ Західної Німеччини, коли той був посадником у Західньому Берліні: Брандт „взяв" був його з собою до Бонну, але тепер, коли у Західньому Берліні виникла криза внаслідку зречення посадника Гайнріха Альберца, Брандт поручив його на наступника Альберца.

В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ КАРАТИМУТЬ НАДАЛІ „ХРОНІЧНИХ АЛЬКОГОЛІКІВ" дворічним кацетом із важкими роботами. Загострено теж кари проти переступства, доконані в підпитому стані. За останніх 16 років виявилось, що 75% злочинів зроблено в підхмеленому або п'яному стані. Однак совєтські власті дивляться назагал крізь пальці на пияків, бо в рр. 1950-1966 прибуток держави з продажу алькоголю зріс чотирократно.

У ВІЛЬНОМУ КИТАЇ ЧІЯНҐ КАЙ-ШЕКА ПРОГОЛОШЕНО, ЩО ДАВАТИМУТЬ ТАКІ ПРЕМ'І: за доставлення підводного атомового човна Комуністичного Китаю — 2 мільйони дол. — за червоний китайський нищильник — один мільйон, — за міноносець — пів мільйона, — втікачеві із совєтським літаком МІГ-21 — 250.000 дол., — дезертирам-старшинам від 1.000 до 10.000 дол., залежно від їх ранги і від ваги привезених інформацій про червоний Китай.

59-та річна конференція губернаторів ЗДА відбувається на кораблі „Індепенденс"

Ню Йорк. — у вівторок 17 жовтня ц. р. на лінійному кораблі „С. С. Індепенденс", який відчалив звідси в напрямі до Вірджин Айлендс (Дівичих Островів), почалася 59-а річна конференція губернаторів ЗДА. В Конференції бере участь більшість американських губернаторів. Триватиме конференція девять днів і на порядку нарад передбачені не тільки справи стейтів, але також і питання закордонної політики ЗДА. Головним політичним питанням, як передбачають, буде війна у В'єтнамі. Деяка кількість демократичних губернаторів хотіла б провести резолюцію з підтримкою в'єтнамської політики президента Джансона. Республіканські губернатори, зокрема каліфорнійський Роналд Ріґен та мишиґенський Джордж Ромні заявляють, що будь-яка спроба в цьому напрямку матиме шкідливі наслідки. Вони висловлюються за схваленням резолюцій з вимогою посилити дипломатичні заходи в справі замирення у В'єтнамі. Під час конференції будуть обговорювані також справи будови федеральних шляхів та інфляції. Закінчиться конференція в Ст. Томас і Ст. Круа на Дівичих Островах, де губернатори візьмуть участь у відзначуванні 50-річчя приналежности цієї території до ЗДА.

НАТО плянує зміну свого характеру і політичних завдань

Брюссель. — 14 членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) підготовляють у спеціяльно створених комісіях плян зміни дотеперішнього характеру того союзницького бльоку західних держав та його завдань. Та зміна йшла б по лінії тіснішого політичного пов'язання і поширення завдань НАТО поза вузький Атлантійський обшир, а на ввесь міжнародній світ. 15-ий член НАТО, Франція, яка взагалі дуже вразлива на пункті своєї повної суверенности та незалежної закордонної політики, перестерегла, щоб вона є проти такої зміни характеру НАТО, яка зробила б із НАТО чимось у роді політичної конфедерації чи федерації. Представником Америки у комісії НАТО, яка виготовляє проєкт такої зміни, є недавній амбасадор ЗДА у Москві, тепер заступник державного віце-секретаря, Фой Колер. Представником Франції в НАТО є теперішній недавній її амбасадор при Об'єднаних Націях, Роджер Сейду. За новим пляном, всі держави Атлантійського Союзу мали б узгіднювати свою закордонну політику супроти СССР і східньо-европейських сателітських держав, як також супроти проблем Латинської Америки, Середнього Сходу і Південної Азії. Саме в понеділок 16 жовтня бельгійський прем'єр Поль Вандон Бейнантс передав офіційне ґенеральному секретареві НАТО Манліо Брозіо новозбудовані будинки на 50-акровому терені недалеко летовища в Брюсселі, як нову головну кватиру для НАТО, перенесену з Фонтенебльо під Парижем на вимогу де Ґолля.

Комбатанти підготовляють свою конференцію під час СКВУ

Рочестер. — В суботу 14 жовтня ц. р. відбулась тут нарада представників Головних Управ Об'єднання б. вояків українців в Америці і Братства кол. вояків І УД УНА. Одною з головних справ була заплянована з ініціятиви ОбВУА конференція делегатів всіх існуючих у світі українських комбатантських організацій та взагалі колишніх українських вояків, членів Світового Конгресу Вільних Українців, яка має відбутись напередодні відкриття СКВУ, себто 15-го листопада ц. р. у Ню Йорку. На 18 ц. м. скликано в Торонто, Канада, з ініціятиви Головної Управи Братства І УД УНА, нараду в цій справі всіх крайових управ українських комбатантських організацій в Канаді. У висліді тієї торонтської наради будуть складені резолюції. Намічено виголошення на конференції в Ню Йорку, тільки одної короткої доповіді, в якій були б підкреслені актуальні проблеми комбатантського світу та його одностайне становище до деяких найважливіших загальних громадсько-політичних проблем. На нараді в Рочестері обговорено теж в дружній атмосфері справи спільного видавництва обох названих організацій, яке охопило б і їхній журнал „Вісті Комбатанта". У нараді взяли участь від Братства кол. вояків І УД УНА голова його Головної Управи д-р М. Малецький, і члени керівних органів Братства — В. Гузар, В. Верига, М. Бігус, Р. Колісник і В. Гриньох, а від ОбВУА голова його Головної Управи ред. І. Кедрин-Рудницький і П. Постолюк. Після наради відбувся спільний обід з участю також кількадесяти видатних кол. українських вояків-громадян у м. Рочестері. Тостмайстером був голова Відд. Братства І УД у Рочестері Л. Білик. Привітальну промову виголосив голова місцевого Відділу ОбВУА д-р Л. Рубінґер. Промовляли ще В. Гузар і д-р В. Галан.

Комісія Української Виховної Системи підготовляє сесію в рямках СКВУ

Торонто. — Одною з ключевих проблем Комісії Української Виховної Системи, що працює від кількох років, є координація дії українських молодечих організацій. З уваги на це в дні 15-го жовтня ц. р. відбулася тут (осідку КУВС) цілоденна конференція представників молодечих організацій для узгіднення програми і способу переведення Світової Виховно-Освітньої Сесії, що запланована на дні 11 і 12-го листопада ц. р. в рамках Світового Конгресу Вільних Українців. На цій сесії в осередку уваги буде стояти концепція Виховно-Освітнього Координаційного Центру та питання виховного ідеалу українця у вільному світі. Проблеми українських молодечих організацій, їх місця у громадському секторі і їхньої співдії будуть темою праць підкомісії для справ виховних дій українських молодечих організацій у цій же сесії. Ця підкомісія, що існує від 1966 року під головуванням д-ра Б. Стебельського, представника Центральної Управи Спілки Української Молоді, і членів: В. Педенка, представника ОДУМ'у; М. Вавришина, представника МУНО, і інж. В. Янішевського, представника 'Пласту, підготовила ряд питань і проєкт програми на СВОС та саме для зреферування цих справ скликала конференцію на день 15-го жовтня 1967 р. Нарадами, які відкрив голова Комісії УВС мгр. З. Зелений, проводив голова підкомісії д-р Б. Стебельський, а взяли в ній участь: секретар Комісії УВС п-ні К. Паліїв, представники Головної Управи СУМА мгр. Є. Гановський, голова і п. В. Шарський; представники Головної Управи СУМ в Канаді мгр. Т. Буняк, голова і мгр. Т. Волошин; представники МУНО п. І. Курилів, голова і п. М. Вавришин, представник УСЦАК мгр. В. Кузь, голова Головної Пластової Булави Ю. Ференцевич, представники Крайової Пластової Старшини Канади інж. М. Світуха, голова; мгр. Т. Горохович, О. Тарнавський, інж. В. Янішевський і представник Крайової Пластової Старшини в ЗДА О. Кузьмович, заст. голови. Підкомісія, що досі працювала з представниками Головних Управ молодечих організацій, вперше відбула наради також із відпоручниками крайових молодечих організацій Канади та ЗДА, які репрезентують найбільший процент зорганізованої української молоді.

У висліді нарад рішено, що голова Комісії УВС і голова Підкомісії Молодечих Організацій підготують відповідний комунікат до преси із заподанням способу організації та остаточно устійнення програми Світової Виховно-Освітньої Сесії та Підкомісії Молодечих Організацій на дні 11 і 12-го листопада 1967 р. Присутні на конференції представники проводів молодечих організацій виявили надію, що важливість і актуальність проблем виховання української молоді в діяспорі викличе велике зацікавлення серед українського громадянства сесією УВС в рамках СКВУ в днях 11 і 12-го листопада ц. р. в Ню Йорку.

Українець обраний до Екзекутиви Мішиґенського Братського Конґресу

Дітройт (І. В.) — В днях 9 і 10 жовтня 1967 р. відбулася тут річна Конвенція Братського Конгресу, центральної установи на стейт Мішиґен, що об'єднує 49 братніх обезпечевних організацій з багатотисячним членством. Як в минулому, так і в цім році Український Народний Союз репрезентувало на цій Конвенції чотирьох представників, а саме: Андрій Триш — голова Окружного Комітету, Володимир Дідик — бувший радник, Володимир Борискевич-Бойд і Іван Ващук — гол. контролер. Вже в початках Конвенції делегати УНСоюзу свою рухливістю і гарно приготованою виставкою з союзових видань, часописів, журналів і різних пропагандивних матеріялів, на тлі виставкових таблиць, виконаними мистцем Б. Титлою звернули на себе увагу приявних делегатів. У висліді цього, всі наші делегати були вибрані до поодиноких комісій, в яких брали активну участь, а попри це в другому дні своїх нарад Конвенція, вибираючи 10-членний Екзекутивний Комітет, покликала на члена Екзекутиви, п. Володимира Борискевича-Бойда, молодого і активного союзівця. Це вперше доводиться дітройтській союзовій спільноті мати свого представника в Екзекутиві Міш. Брат. Конгресу. Через нього місцева союзова громада зуміє краще нав'язати зв'язки з іншими братніми організаціями та спопуляризувати УНСоюз серед американської спільноти. Конвенційні наради були ділові. В програму їх, крім організаційних справ, входили доповіді з ділянки життєвого забезпечення, в яких представлено великі досягнення братніх обезпеченевих організацій, та давалі напрямні відносно дальшої праці.

Відділи УНС в Аликвипі і Гамтремку відзначили своє 50-річчя

Минулої суботи і неділі два Відділи Українського Народного Союзу, 120-ий в Аликвипа в Пенсильвенії і 94-ий в Гемтремку в Мишиґені, врочисто відзначили 50-річчя свого існування та своєї праці для членів, громади і народу.

АЛИКВИПА

Аликвипа, Па. Місцевий 120-ий Відділ УНСоюзу, Т-во св. Миколая, в суботу 14-го жовтня 1967 р. урочисто відзначив своє 50-річчя, влаштувавши з цієї нагоди в своєму власному, недавно відновленому і змодернізованому домі при 838 Бродгед Ровд, величавий бенкет, що відбувся в побереги заповненій залі. Приявність громадян з усіх місцевих угрупувань та генерацій була найкращим виявленням признання урядовцям Відділу ювілята за їхню працю в організації цієї ювілейної імпрези. Започаткував бенкет привітальним словом посадник міста Кларенс Нейш, що тепер кандидує на окружного прокуратора. Бувши сам сербського походження, п. К. Нейш, яскраво представив трудноші, що їх зустрічали українці Аликвипи на шляху свого розвитку впродовж останніх 50 років, високо оцінюючи їх вклад, і зокрема вклад членів та урядовців Відділу-Ювілята в розбудову і розвиток міста. Ширше про цю саму тему говорив головний промовець на бенкеті, суперінтендент міського шкільництва Лоренс Марович, висловлюючи надію і рівночасно побажання на дальші успіхи українців в Аликвипі. Приявні на врочистостях головний предсідник Иосип Лисоґір і головні радні Тарас Шмагала та Андрій Джула передали Відділові ювілятові та його урядовцям привітання від Головного Уряду, ґратулюючи Відділові, одному з 3-ох найбільших у Західній Пенсильвенії, за його замітні успіхи. Головний предс. Й. Лисоґір підкреслив, що Відділ завдячує свої успіхи у великій мірі постійно збільшуваній співпраці між членством.

Бенкет започаткував і опісля закінчив молитвою всч. о. Ярослав Федик, місцевий парох. Предсідник Відділу Петро Дуткевич привітав гостей від членів і урядовців Відділу та дякував їм за участь у святкуваннях. Секретар Відділу Вол. Рефт представив багатьох репрезентантів інших братських установ. У мистецькій програмі виступали Молоді Українські Танцюристи під проводом Люби Глутковської. Майстром церемоній був Михайло Комічак, головний інженер місцевої радіостанції та сам директор Української Програми. Після бенкету були танці.

ГЕМТРЕМК, МИШ.

Гемтремк, Миш. Минулої суботи і неділі, 14 і 15-го жовтня, місцевий Відділ Українського Народного Союзу, Братство ім. Маркіяна Шашкевича, врочисто відзначив 50-річчя свого існування. В суботу, 14-го жовтня, в місцевих українській католицькій церкві і українській православній церквах були відправлені Святі Літургії в намірені членів Відділу-Ювілята та панахиди за спокій душ тих його членів, що впродовж 50 років існування Відділу померли.

В неділю, 15-го жовтня о год. 3-ій пополудні відбувся в залях Українського-Американського Осередку Ювілейний Бенкет з участю понад 300 місцевих громадян і гостей. Бенкет започаткував

(Закінчення на стор. 3-ій)

Проф. Борис Мартос промовлятиме на Святі 50-річчя Державности в Шикаго

Шикаго (В. М) — Велика українська громада в Шикаго й околиці збирається соборно і гідно відзначити 50-річчя Української Національної Революції, утворення Української Народної Республики та відновлення українських збройних сил. Організований тут літом цього року ювілейний Громадський комітет має підтримку широких кіл громадянства та суспільних організацій. Комітет очолює відомий діяч інж. Степан Куропась, а секретарем став д-р Павло Турула. При Комітеті працює ряд комісій — програмова, інформативна та фінансова.

проф. Борис Мартос

Ювілейний рік розпочнеться академією в неділю 22-го жовтня в Школі Шопена, яка призначена як насамперед внутрішнє українське свято. Комітет бажає відзначити цією академією головно наші збройні сили, як також проголошення третім універсалом Української Народної Республики. На січень плянуються головне святкування, яке припадатиме на 50-річчя проголошення незалежности. Це свято має мати більш репрезентативний характер. До нього буде включено як учасників і промовців також представників неукраїнського світу.

Кульмінаційним пунктом святкування в неділю 22-го жовтня буде промова найвидатнішого поміж живими учасника і творця революційних подій в Україні. Проф. Борис Мартос був не лише членом Центральної Ради і її Малої Ради, генеральним секретарем земельних справ автономного уряду України, але в 1919 р. був міністром фінансів та головою уряду Директорії УНР. Цей, вже нині бо 88-річний і ще в доброму здоров'і діяч, погодився прибути до Шикаго і промовляти на ювілейному святі. Українська громада Шикаго напевно не пропустить нагоди, щоб вислухати слів свого сеньйора і одночасно скласти йому ще за його живим і померлим співробітникам гідний трибут.

В мистецькій частині свята мають виступити солісти Ія і Любо Мацюки, артисти „Нової Сцени", хор „Сурма" та Українська Духова Оркестра.

УНС ПРОДОВЖУЄ ПОСИЛЕНУ ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ СВОГО ЧЛЕНСТВА ДО 100 ТИСЯЧ

Джерзі Сіті. — Минулої суботи і неділі, вже четвертий кінець тижня підряд, відбулися в ряді наших більших громадських осередків наради Окружних Комітетів Відділів Українського Народного Союзу з участю екзекутивних і головних урядовців та організаторів. Метою цих зборів є посилити і приспішити теперішню організаційну кампанію УНСоюзу, кінцевим завданням якої є впродовж трьох років збільшити кількість членства цієї української установи від теперішніх до 100,000 у зв'язку з її 75-літнім ювілеєм, що припадає в 1969-му році. Минулої суботи і неділі відбулися такі окружні наради у Філядельфії, Нюарку, Ню Гейвені, Скрентоні і Бервику. Нижче — короткі інформації про перебіг та вислід цих нарад.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.

В суботу, 14 жовтня ц.р. у Філядельфії, в приміщенні Спортового Клюбу „Тризуб" відбулися окружні збори місцевої Округи, яка об'єднує 38 Відділів та кругло 8,000 членів. Збори відкрив й ними проводив голова Округи, головний радний Степан Гавриш, а протоколував секретар Округи П. Тарнавський. До президії зборів голова запросив також представника Екзекутиви, головного секретаря д-ра Ярослава Падоха, голову місцевого Відділу УККА проф. д-ра Богдана Гнатюка, о. мітрата Омеляна Мицика та головного радного Івана Одежинського. Голова Контрольної Комісії д-р Володимир Галан внаслідку виїзду не мі взяти участи в зборах.

Збори розпочав голова С. Гавриш звітом про працю Окружного Комітету. Комітет вів живу кампанію за придбання нових членів, підготовив успішний Союзовий День в Честері та організував прогулянку членів УНСоюзу зі стейту Пенсильвенія на Союзівку. Гол. секретар д-р Я. Падох подав огляд кампанії на терені Округи. За його звідомленням п'ять Відділів не були взагалі чинними, п'ять придбали лише по одному членові, десять від 2 до 5, сім від 6 до 10, вісім від 11 до 25 й три більше 25 членів. Найуспішнішими є Відділи 153 і 216, які здобули понад 50 членів, 422 і 397, які придбали тридцять або більше членів, 83, 245 і 10, які здобули 20 або більше членів. Визначилися також Відділи 375, 321, 383 і 116, які здобули понад десять членів. Виповнили повну квоту чотири Відділи: 153, 216, 321 і 422, а півчверть квоти: Відділи: 10, 83, 116, 128, 245, 247, 362, 375, 383, 397 і 424, разом 15на всіх 38 Відділів Округи. Досі округа придбала 423 члени. Її квота виносить 730, тому до кінця року повинна здобути ще триста членів. Під цю пору Округа займає перше місце між всіми Округами УНСоюзу. В дальшому гол. секретар з'ясував ряд проблем, зв'язаних з організацією членів, вказуючи на найбільш успішні засоби цієї акції та на значення успішного закінчення цього першого року трирічної ювілейної кампанії УНСоюзу, веденої у зв'язку з його 75-річчям в 1969 році.

Після доповіді відбулася дискусія, в якій взяли участь о. мітр. О. Мицик, І. Ракочий, О. Бакай, І. Одежинський, мгр. М. Ковальчук, інж. С. Шевчук, Р. Карбівник, інж. Т. Тищук і інж. Б. Одежинський. В дискусії порушено ряд організаційних і громадських питань. Після того проф. Б. Гнатюк виголосив коротку доповідь про значення Світового Конгресу Вільних Українців та про обов'язок наших установ і громадян фінансово і морально підтримати цю історичну подію. Зокрема заохочено місцеве громадянство взяти масову участь у маніфестації в часі СКВУ в Медісон Сквер Гарден в суботу 18 листопада, ставлячи Філядельфії почесне завдання: 5,000 учасників у цій маніфестації, та $5,000 датків на кошти Конгресу. Після доповіді гол. секретаря на поставлені запити, схвалено відбути річні загальні збори Округи 26 листопада ц. р., а в березні 1968 р. влаштувати концерт з нагоди 75-річчя „Свободи" й на головного промовця запросити головного редактора А. Драгана. Схвалено також вислати делегата Округи на СКВУ. Обговорювано також можливість влаштування заходами УНСоюзу других міжнародних змагань у копаного м'ячі між „Тризубом" і передовою дружиною з Ґватемалі, які мали б відбутися у Філядельфії.

НЮАРК, Н. Дж.

На організаційні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Нюарку, якими проводила, як президія, Окружна Управа в складі: Юліян Баранюк — голова, Володимир Роговський — секретар і Василь Салабун — касир, прибули три члени Головного Уряду УНСоюзу: заступник гол. предсідника Володимир Сохан, головний касир Іван Кокольський і головна радна Анна Дубас, які вертаються саме з Атлантик Сіті з Конгресу Братських Організацій стейту Ню Джерзі.

Голова Окружного Комітету Юліян Баранюк здав на

(Закінчення на стор. 4-ій)

Будують пам'ятник на могилі сл. п. д-ра Степана Витвицького

Ню Йорк (І. Г.) — Президія Громадського Комітету вшанування пам'яти покійн. Президента УНР в екзилі д-ра В. Витвицького, 2-го жовтня ц. р. розглянула й схвалила проєкт пам'ятника, що його виготовила група українських мистців: (п.п. Жуковський, Холодний та Черешньовський). На цю ціль, дякуючи українському жертвенному громадянству, Комітет зібрав понад 7 тис. дол. Окремі пожертви наспівали навіть з Австралії. На виготовлення й оформлення пам'ятника вже підписано умову з відомою фірмою в Ню Йорку J Weass, а технічний дозір за будівництвом доручено архітектові І. Жуковському. Цей скромний і стильний пам'ятник — у вигляді надмогильної монументальної звичайної гранітної плити з 2-ма боковими колонами — буде поставлений на Українському Цвинтарі в Бавнд-Бруку при Православній Церкві св. Андрія. Згідно з умовою, пам'ятник мас бути викінчений і переданий Громадському Комітету не пізніше 15-го березня 1968 р.

Дякуючи стараниям Президії Комітету, українська громада в Америці, через 2½ роки після смерти сл. п. д-ра С. Витвицького, поставить пам'ятник великому українському патріотові-демократу, борцеві за людську правду, за українську державність, який усе життя працював на користь свого народу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid ot the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Ситі і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY N.J. 07303

Голосні промови й тиха дипломатія

Вступні дебати на кожній Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй рік - річно перетворюються у видовище, де репрезентанти всіх членів - Держав виступають з промовами, в яких куди менше береться на увагу можливості конструктивної розв'язки актуальних міжнародних проблем, як задовольнення громадської думки в їхніх батьківщинах. Іншими словами, велика більшість отих промов має пропаґандивний характер. Особливо делеґати комуністичних і малих азійсько - африканських держав виступають в загальних дебатах Генеральної Асамблеї передусім на те, щоб показати своїм урядам і своїм громадянам, що вони „діють". Очевидно, що діловим справам із денного порядку Генеральної Асамблеї такі тиради не приносять ніякої користи.

Як відомо, проблеми війни - миру у В'єтнамі нема на денному порядку цієї сесії Генеральної Асамблеї. Зате є проблема взаємин Ізраїлю й арабських країн, себто — заведення тривкого миру на Середньому Сході, бо теперішній стан, базований на воєнному перемир'ї, з ізраїльськими окупаційними військами на єгипетській, йорданській і сирійській території носить зародки нової війни, тим паче, що Єгипет і Сирія поспішно дозброюються. Однак, промови, виголошені в цій справі чи то речником Ізраїлю, чи арабськими міністрами, насправді були актами взаємообвинувачення і не сходили з максималістичних позицій одних і других.

І тому, на внесення британського амбасадора лорда Карадона, ці публічні дебати перервано на тиждень, щоб можна було постаратися у таємних дипломатичних розмовах знайти формулу, на яку погодилися б і ізраїльтяни, і араби і великодержави, що сприяють одній чи другій стороні, в першу чергу ЗДА й СССР. Не може втриматися принципове становище Ізраїлю, який виключає всяке посередництво і хоче говорити тільки безпосередньо з арабськими сусідами. Не може втриматися також становище арабських принципіялістів, згідно з яким Ізраїль передусім мусить звільнити всі окуповані ним землі, а вони, араби, й надалі не визнають ізраїльської держави. Москві, безумовно, залежить на зберіганні постійного ферменту на Середньому Сході. Але втрата знищених Ізраїлем у червні ц. р. більйонової вартости совєтських літаків, гармат і велетенського воєнного матеріялу таки вдарила по совєтській кишені, а вона не така вже невичерпна, щоб Москва радо надолужувала арабам такі втрати.

Виявилось знову, що заснування Об'єднаних Націй не зліквідувало таємної дипломатії, яка єдино вирішує всі проблеми війни - миру.

Багатомовна втеча

Сказати щиро, не один із нас, мабуть, переживав те, що з країн комуністичної неволі десятками тисяч втікають люди — німці із Східньої Німеччини, поляки, чехи, угорці, втекла навіть дочка Сталіна з Росії, а з України довго не віяло тим вітром. Певна річ, що пробратись із Східньої Німеччини на Захід значно легше, ніж із відтятої від вільного Заходуількома надзвичайно оберіганими кордонами полонянки — УССР. Варто взяти до уваги ще й психологічну сторону справи: українцеві особливо важко покинути Рідну Землю, навіть коли він на ній терпить і мучиться, бож навіть за „тихесенько вечір на землю лягає" можна віддати багато чого і багато чого перетерпіти. Але видатний учений, керівник відділу нуклеарної фізики в Українській Академії Наук у Києві, новатор на полі абстрактної нуклеарної фізики, д-р Борис Доценко таки наважився вибрати волю. Д-р Б. Доценко уникає політичних питань, бо то й не його царина, однак, чи треба більшої політичної заяви, як та його заява, що задля академічної свободи він вирішив залишитись на Заході? Газета „Беркшір Іґл" з 7-го жовтня, з Пітсфілду, Масс., зацитувала слова д-ра Б. Доценка, що в СССР „забагато наказують, що саме треба робити", і що в Канаді, де науковець перебував цілий рік, з рамени програми обміну науковцями між СССР і Канадою, він переконався, що „Західній світ є більш стимулюючий" для праці в ділянці нуклеарної абстрактної фізики.

Недавно в Києві відбулось „урочисте" засідання членів Академії Наук УССР, і проф. Білодід вихвалявся не чим іншим, як академічною „свободою", що її дав „великий жовтень". Говорив довго, понад дві години. Та коли б він говорив і 20 годин, ніщо не може бути переконливішим від утечі академіка Бориса Доценка, і то якраз напередодні 50-річного московсько - большевицького „ювілею".

Микола Бараболяк

ЗА ПОЛІТИЧНУ КУЛЬТУРУ: СКВУ ЇЇ ПОКАЗ?

I

Хоч якими індивідуалістами ми не були б, як громада виявляємо ми певні характеристичні риси: емоціональне наставлення, інтелектуальні можливості і обмеження, моральні тенденції. Все це наше спільне виявляється у спільних ідеях, вартостях і емоціях, що з більшими або меншими модифікаціями переходять із покоління в покоління чи то через наслідування, чи через інструкції. Фактори ці обумовлюють те, що звемо національною культурою. Коли ці вартості, ідеї, емоції стосуються політичного життя, говоримо про політичну культуру. Її рівень міряють так само, як і національної культури в загальному.

Виразником політичної культури не є маси. Її виразниками є політичні діячі, що надають тон політичному життю.

Тому рівень політичної культури народу рішають в основному фактори, що не мають на перший погляд нічого спільного з політикою, як, наприклад, товариська виробленість, бистрота ума і вміння орієнтуватись у можливостях, політична освіта, вміння довіряти, отже прикмети, що проявляються в поведінці тих, що „роблять політику", особливо ж тих, що формують політичні 'авторитети або є їх частиною.

В тій частині світу, що її звемо культурною, у висліді довгого історичного процесу виробились певні стандарти, які стосуються політичного процесу, головно найістотнішого сектору — формування авторитету, авторитету в акції. Незалежно від того, чи політика буде правильна, чи ні, ті, що передають іншим якийсь авторитет над собою, хоч би лише морального характеру, хочуть передусім мати певність, що при виборі влади були збережені певні прийняті стантарти. Як же бо можна мати довір'я до авторитету, що він збереже норми, коли при самому його виборі ці норми потоптано?

II

Вся трудність нашого громадського життя полягає в тому, що у нас нема політичної традиції. Ланка — княжа доба — козацька — 1917-20 рр. — перервана тричі. Наш народ не мав нагоди пережити такі формуючі політичну традицію процеси, вислідом яких є, наприклад, британський парляментаризм, або які виросли пізніше в Західній Европі на британських зразках.

У нашому намаганні надробити, і то скоро, ми перейняли дещо з чужих політичних культур, що стояли не на дуже високому культурному рівні, а навіть трапляється і таке, що стосуємо ті взори дальше, хоч вони виявили своє повне банкрутство в країнах, де зродились.

Може треба нас виправдати. Ми старалися виповнити вакуум у нашій політичній культурі, який постав через те, що накинена силою влада була до мас завжди ворожа. Все ж наша помилка в тому, що, замість стосувати переконування при нашій організаційній роботі, ми хочемо лише заступити чужу силу — власною.

В певних моментах це може бути конечністю. Але коли такої конечности немає, то намагання заступити почуття авторитету, що мусить бути впливом довгого політичного процесу і виявом політичної культури — силою є радше кроком назад, фактором, що спиняє ріст нашої політичної культури.

III

У Галичині боротьба за конституційні права під Австрією та внутрішнє змагання між клерикально - консервативними та ліберально-радикальними течіями почали дещо шліфувати нашу політичну культуру. Не можна теж сказати, щоб ми виявили недостачу тої культури у важких умовах контроверзії УНДО - УВО в 1922-1939 роках.

Що парадоксальне — це факт, що наші наддніпрянські брати, хоч не мали таких нагод політичного вишколу, проявляють у нинішніх умовах у своїй поведінці релятивно вищу політичну культуру. Чи ж би важкі умови політичного існування під большевиками навчили їх більше? Чи може надмірний вплив політичного ідеологізму в Галичині послабив надто політичні здібності галичан?

IV

Характеристичною рисою панівної у нас тут політичної культури є емоціоналізм.

Очевидно, емоції грають важливу ролю в усіх ділянках соціяльного життя, отже і з політичного годі їх виелемінувати. Всіх нас обтяжують емоції, якщо йдеться про наш політичний світогляд. Це будуть сентименти дитинства, випадків у родинному житті, вплив виховання в ідеалістичному дусі. Вони також є часто тою силою, що керує і іншими нахилами убік демократії або авторитаризму.

Емоції це легке, хоч паліятивне політичне знаряддя в руках спритних аранжерів політичного життя. Оперує воно символами, яким годі протиставлятись.

Символіка сама собою дуже корисний фактор для досягнення політичних цілей. Ідеться лише про те, щоб її не надуживати. Навіть суспільства дуже високих політичних культур послуговуються нею, як наприклад, символіка англійської корони. Але коли символіка буде вживатись для розпалювання солом'яних вогнів, а не обмежиться підтримуванням загальноприйнятих концепцій авторитету і політично здійснених завдань, це буде її надужиттям.

Емоції не розв'яжуть нині політичних проблем. Радше припинять процес політичного дозрівання. Емоціоналізм уважається нині радше як вияв політичного примітивізму і іноді ставить народи старих культур, як і наша, нарівні з політичними недолітками.

V

Говоримо про політичну культуру нації, але в практиці вона обумовлюється поведінкою одиниць та реакціями одиниць на політичні події. Наша поведінка обумовлюється насамперед подіями — очевидно. Але ще більше залежить вона від значення, інтерпретації, яку надають подіям провідники. Реаґуємо на політичне життя відповідно до нашого розуміння подій. А це залежить від ступеня нашої інтеліґенції, політичної освіти, від нашої особистої культури. Коли духові стандарти політичних противників не стоять на однаковому культурному рівні, приходить очевидно до драстичних розходжень, переважно з приводу іґнорації в політичних питаннях.

Доля політика залежить часто від того, хто з ким говорить і чи вміє вести розмову в культурний спосіб.

Політичної культури слід учитись. А науку починати від себе самого. Чого особливо слід нам навчитись як членам громади, особисто?

— Вміти довіряти: це один з основних постулятів політичної культури народу. Коли співбрати один одному не довіряють, коли не довіряємо ми один одному в добрих інтенціях, то радше даймо спокій усій нашій політиці.

— Культурне, коректне відношення між ініціяторами і провідниками громадського життя. Як можуть представники авторитету вимагати пошани до себе збоку послідовників, коли вони себе самі не шанують, показуючи зразки накидання своєї волі грубими способами, арбітрарним поступуванням, непошануванням гідности співбрата, непошануванням принципу рівности і т. д.

— Закинути груповий і парохіяльний підхід до політичних питань. Не ставити групову льояльність понад льояльність до цілости.

Ось проста азбука політичної культури.

VI

Питання плекання української політичної культури мусимо взяти собі глибоко до серця.

Народ в Україні не має нині можливости плекати навіть те, що звемо загальною культурою, а що й казати про політичну культуру.

Нарікаємо на нашу „несдність", а не здаємо собі справи з того, що це знаменита нагода заправлятись у політичному мисленні, в розв'язуванні політичних контрадикцій, у вирощуванні української політичної культури. Політична культура це не щось, що можна „відписати" від інших. Її треба навчитись на власному досвіді. Тут у діяспорі маємо нагоду обсервувати різні політичні культури в дії і — вчитись.

Мабуть, ніхто з нас не матиме нагоди передати цей досвід живим прикладом в Україну. Але коли не те, то хай хоч історія запише, а вона донесеться в Україну, що ми старались навчитись дечого у світі. Політична культура — це велика цінність, на вирощення якої йдуть сторіччя. Час починати.

VII

Протоколи і звіти СКВУ повинні стати таким документом, що в нас зачинає світити розуміння, що полі-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Панас Феденко

ЛОРД ЕТТЛІ

Мюнхен. — У Лондоні попрощався з світом 7 жовтня ц. р. на 84-му році життя лорд Еттлі, довголітній провідник британської Трудової Партії і прем'єр соціялістичного уряду Об'єднаного королівства, після другої світової війни (1945-1951). Під час війни Еттлі належав до коаліційного уряду на чолі з Черчіллом.

Еттлі прийшов до соціялістичного руху із середньої кляси (буржуазії) і вчився в тій самій школі для заможних людей, що й Черчілл. У першій світовій війні він був старшиною і на фронті здобув рангу сотника. Після війни був вибраний до парляменту.

Еттлі не був великим промовцем, може й не хотів ним бути, бо не любив фраз. Як політичний письменник, автор книжок і газетних статтей, він був визначним стилістом. Невеликий на зріст, з коротко підстриженими вусами, Еттлі здавався людиною, „як усі". На виборчих зібраннях і в парляменті він говорив простою і ясною, зрозумілою мовою. Здавалося, що така „сіра" особа гратиме в своїй партії другорядну ролю. Але люди не знали його характеру і організаційного хисту.

В 1931 році, коли провідні діячі Трудової партії на чолі з МекДоналдом пішли в коаліційний уряд з консерватистами, Еттлі виступив проти цієї політики. Його обрали лідером партії. Еттлі боровся проти романтиків у своїй партії, що хотіли роззброєння Британії в той час, коли в Німеччині прийшов до влади Гітлер. Еттлі критикував консервативний уряд Невілла Чемберлена, що в надії на „добру волю" Гітлера занедбав збройну силу Британії і в 1938 р. в Мюнхені пішов на капітуляцію перед німецьким диктатором.

Після димісії Чемберлена Еттлі був в уряді Черчілла його „правою рукою". Коли Черчілл літав на різні міжнародні конференції та на фронти, Еттлі виконував адміністративну, організаційну працю в уряді тієї країни, яка не схотіла капітулювати перед Гітлером.

1945 р. війна в Европі закінчилася, і в Британії відбулися вибори до парляменту. Трудова Партія здобула більшість. На чолі нового уряду поставлено Клемента Еттлі. Цей уряд демократичними методами зробив революцію в міжнародній і внутрішній політиці Об'єднаного королівства.

Далекий від усяких теорій, ідеологій і політичної романтики, Еттлі був у своїй діяльності згідний із засадами німецького „залізного канцлера" Бісмарка, який писав: „Політика — це мистецтво можливого".

Еттлі ясно бачив, що засади демократії і вільности народів, проголошені британським і американським урядами під час другої світової війни, мусять бути здійснені, інакше Великобританія мусіла б тримати силою свої колонії і вести безконечні війни. Соціялістичний уряд розумів, що така політика не тільки руйнувала б господарство Британії, але й була б загрозою демократичного ладу.

У 1947 році уряд Трудової Партії дав незалежність Індії. Черчілл, лідер консервативної опозиції в парляменті, гостро критикував це рішення уряду Еттлі і назвав соціялістів „погребниками імперії". Але це не змінило курсу політики уряду Еттлі.

6-го грудня 1951 р., коли до влади прийшла Консервативна партія, прем'єр Черчілл пішов слідами політики Еттлі і визнав незалежність інших колоній Британської Імперії.

Еттлі зробив „безкровну революцію" в народному господарстві Великобританії. П'ята частина її економіки була знаціоналізована: залізниці, копальні вугілля й заліза, сталева промисловість і т. д. Власники одержали від держави викуп. Уряд Еттлі створив, за пляном ліберального економіста лорда Беверіджа, систему охорони здоров'я: кожний британський громадянин має право на безплатне лікування.

Великобританія виснажена війною мала великі господарські труднощі. Тяжко пояснити, чому вона не одержала допомоги з Америки за пляном Маршалла, хоч країни континентальної Европи, в тім числі й ворожі держави — Італія та Німеччина дістали щедру допомогу.

Великобританія мусіла відбудовувати своє господарство самотужки. Щоб зрівноважити державний бюджет, довелося задержати систему розподілу харчування, як було під час війни і обмежувати споживання. Міністер фінансів сер Стефford Кріпс був оборонцем цієї системи. Консервативна партія у виборах 1951 р. обіцяла англійським господиням скасувати карткову систему і це дало їй перемогу.

В міжнародній політиці Еттлі не вірив „миролюбним" фразам Сталіна і уповноважив свого міністра закордонних справ Ернеста Бевіна прискорити творення оборонного союзу вільних країн — НАТО. Бачивши імперіялістичну політику Москви, Еттлі подбав про організацію власної атомової оборони. Е. Бевін такими словами окреслив погляд свого уряду на загарбницьку політику володарів Кремлю: „Ви — останні імперіялісти", — казав він Молотову на одній конференції міністрів.

Скромний, спокійний, зрівноважений, Еттлі був оцінений навіть своїми противниками після відходу від урядової діяльності, і його називали найліпшим прем'єром в історії Великобританії.

Мені довелося зустрітись з Еттлі на Конґресі Соціялістичного Інтернаціоналу в Міляні 1952 року. Я подарував йому свою книжку англійською мовою: Юкрейн, гер Стратґл фор фрідом. Він подякував і сказав, що уважно її прочитає. „Поки я був прем'єром - міністром, не мав часу читати книжки", — усміхнувся Еттлі.

1964 року чув я промову Етлі на конґресі Соціялістичного Інтернаціоналу в Брюсселі. Він дуже постарів, але говорив ясно і виразно про неминучу перемогу суспільної справедливости і свободи в світі. Тепер закінчив своє життя К. Еттлі, що за давнім британським звичаєм одержав після відходу з посту прем'єра титул лорда.

ГОЛОС ЧИТАЧА

Про жалібні оголошення

У замітні п. з. „За померлих", вміщеній у „Свободі" з 4-го жовтня ц. р. п-ні Віра Дорожинська вимагає, щоб повідомлення про смерть одного із подружжя було підписане не „дружиною" або „чоловіком", а „вдовою" або „вдівцем". При тому додає, що слова „вдова" і „вдівець" — це назви, признані етикою і світом.

Безперечно, як хто хоче, то може підписатися як вдова чи вдовець, одначе нічого злого не буде в тому, коли оголошення підпишуть „дружина" або „чоловік", а не „вдова" чи „вдовець'. І це не суперечитиме етиці, тобто науці про мораль.

Терміни „вдова" і „вдовець" подібно як і „одружений, -а", „неодружений, -а", „розведений -а", „сепарований, -а" — це урядове і публічне призначення громадянського (цивільного) стану повнолітньої людини, в першій мірі в урядовій документації.

В англомовній пресі, в посмертних оповістках дуже рідко вживається назв „вдова" і „вдовець". Там звичайно бачимо такі, наприклад, усталені форми підписів: bereaved wife (husband), loved and remembered always wife (husband).

При цій нагоді дозволю собі звернути увагу на зміст деяких посмертних оголошень в нашій пресі. Я маю декілька витинків таких оголошень, в яких, на мою думку, виявлені занадто суб'єктивні почуття, що не мусять виявлятися в публічному оголошенні. Один приклад: „... мій муж, єдиний, любимий, найдорожчий супутник життя...", а підпис: „одинока горем і журбою прибита вірна жона..."

Деколи, подаючи вік померлих, додають зовсім зайвий займенник „свого". Наприклад: помер на 72-му році свого життя. Самозрозуміло, що людина живе своїм власним життям, а не чужим, тому спеціяльно цього відмічувати не потрібно.

Зенон Стефанів

ПАМ'ЯТНИК ЛЕНІНОВІ ПЕРЕД ЛЬВІВСЬКОЮ ОПЕРОЮ

„Культура і Життя" з 12 жовтня помістила фотознимку, з нагоди „Дня Львівської області", з Львова. На знимці зображено площу із Львівським оперним театром і перед ним — високий пам'ятник В. Ленінові, з мармурової колони і трьома східцями, який своєю рівною, втятою формою і фігурою гробокопа України Леніна ніяк не відповідає клясичному стилеві будови опери та цілій площі.

Богдан Остап'юк

ГАЇ ВЕЛИКІ

(З циклу: „Давній Тернопіль").

(1)

Присвячую славній пам'яті мого близького свояка, о. Івана (черенче ім'я - Яким) Сеньківського, ЧСВВ, безстрашного проповідника, замученого большевиками в Дрогобичі 1941 року.

Гаї ви, Гаї, славні-вишні,
В блакитну задивлені вись!
Чи ваші черемхи і вишні,
Ще пахнуть тепер, як колись?

Чи з вечора ще на калині,
Щебечуть дзвінкі солов'ї?
Чи ви ще ті самі і нині,
Обсипані цвітом Гаї?"

(Р. Завадович: „Дорошівський парафіянин" — поема-спогад, 1958 р.).

З північно-східньої, південної та південно-західньої сторони по залізничий шлях і ріку Серет оточують Тернопіль урожайні поля. З північно-західньої сторони, від львівського гостинця по село Біла обливає місто великий став. За полями на схід і південь від міста росли лісичагарі і загайки — Гаї Ходорівські, Гаї малі, Гаї Щурові, Гаї Чумакові та інші. До більших гаїв-лісів належали Гаї Шляхтинецькі, Гаї Великі та ліси Петриківський (Чорний ліс) і Березівський.

Завдяки своєму положенню та невеликій віддалі від міста Гаї Великі були найбільш улюбленим місцем прогулянок, дозвілля та відпочинку міського населення, зокрема українського. При цьому варто підкреслити оригінальність Гаїв в тому, що це була комбінація справжнього лісу з селом, щось на подобу американських міст-парків. В цьому крився особливий чар тієї місцевости. Гаї завжди були невід'ємною частиною Тернополя. Лише польська адміністрація створила з Гаїв окрему громаду, призначивши війтом поляка з уваги на український характер населення...

Тернопільські поля займали дуже великий простір — коло 50 квадратових кілометрів, а на схід тягнулися вони аж до села Русянівка. Деякі міщани жили в хуторах-гаях на своїх ґрунтах, і від них залишилися назви цих гаїв. Гаївчани уважали себе тернопільськими міщанами, з якими були споріднені мішаними подружжями. Вони продавали в місті на базарі свої молочні продукти, городовину, садовину. Діти гаївчан ходили до тернопільської гімназії та інших міських шкіл. З рядів гаївської молоді вийшло багато священиків, учителів, кооператорів та громадських працівників. Гаї мали гурток „Рідної Школи", читальню „Просвіти", яку називали „Міщанським Братством", театральний аматорський гурток, добрий хор тощо.

Багато доріг, стежок вело з міста до Гаїв. Продовженням вулиці князя К. Острожського була вулиця Гайова, з якої і починався гаївський шлях-„гостинець".

Приємно було йти до Гаїв насипом обабіч залізничого шляху до Підволочиськ. Та, мабуть, найближче до Гаїв було польовою дорогою, що вела наліво від микулинецького шляху, зараз за мостом над залізницею до Березовиці. Обабіч тієї дороги, місцями досить глибокої, бігли стежки.

Идучи стежкою літом, перед жнивами, ви любувались житами, пшеницями, що достигали, заквітчані червоними маками, білим роменом та синіми волошками. Колосся збіжжя під подувом легкого вітру коливалося, неначе морські хвилі то в одну, то в другу сторону. Не раз, бувало, перед вами стрибав дорогою сірий заєць, або назустріч виходила з жита сім'я хом'яків, вітаючи вас гавканням. Понад головою з шумом пролітала перепелиця, а відвічний мешканець полів, жайворон, підлітаючи все вище та вище вгору, співав свою пісню Творцеві. Він, здавалося, зависав у повітрі, щоб за хвилину стрімголов злетіти на землю та сховатись у збіжжі.

Радісно та весело було йти тією стежкою. Не відчуваючи втоми, ви опинялися нараз на горбі, зідкіля було вже видно верхів'я дерев. Ще півкілометра вниз, біля хутора Василя Дідуха — і ви вже в Гаях, в першому скраю лісі, що був власністю автора цих рядків. На галявах, зрубах, при лісових дорогах виринали з зелені чепурні хати гаївчан, оточені садами, городами, пасіками.

Напровесні, як лише сонце стоплювало сніг, а вітер просушував землю, вибиралася тернопільська молодь до Гаїв на перші весняні квіти. Першими квітами весни були скорозріст-підсніжник, синя пролїска та жовті дзвінки первенця лікарського, „примулі".

Після зимового відпочинку будилася природа до нового життя. Набряклі пуп'янки ліщини та інших кущів, розгортаючи свої пелюстки, тихо, ніжно шуміли. На верхів'ях старих крислатих дубів шелестіло торішнє листя.

А коли наставав чудовий місяць травень, Гаї вкривалися свіжою зеленою шатою. Цвіли фіялки, спершу блідоголубі, а опісля фіолетові, конвалія і черемха, що своїми білими пелюстками, мов снігом, притрушувала лісові доріжки та стежки.

Згодом у садах починали цвісти черешні, яблуні та груші, а довкруги їх літали та бриніли бджоли. Наприкінці травня цвів король гаївських квітів, золотий бульбук, як останній могікан степової рістні. Золоті рожі бульбука мали ніжний специфічний запах. Вони росли лише на одному місці, на так званих „хорах", невеликому обширі лісових галявин, що межували з Березівським лісом.

Як здорово та приємно було тоді побувати в лісі, далеко від міського гамору, серед чудової природи, вдихаючи на повні груди чисте, свіже лісове повітря, насичене запахами квітів та зілля! Не раз бувало, лежачи горілиць на м'якій шовковій траві, ви дивились на голубе небо, що визирало з-поміж верхів дерев, і слухали лящання солов'їв, які часом таки біля вас у кущах ліщини виводили свої трелі. Хто ж з нас, тернопільців, не переживав цих незабутніх хвилин? Це ж була справжня насолода, милий відпочинок для душі й тіла.

У половині червня, коли кінчалось навчання в школі, ішла молодь до Гаїв на суниці, полуниці та ранні черешні. Перші черешні, якщо їх впору не допильнували, часто падали жертвою непрошених гостей — шпаків, ворон, сорок, що налітали на ті перші соковиті овочі. Опісля починали дозрівати пізніші сорти рожевих, червоних та чорних черешень.

(Далі буде)

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНҐРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Йонкерс, Н. Й.

ВІДЗНАЧЕНО ВЕЛИКІ РОКОВИНИ

Українська громада міста Йонкерсу, Н. Й., відзначила 50-ті роковини відновлення Української Народної Республіки і 25-річчя створення Української Повстанської Армії святковим Бенкетом, що відбувся в неділю, 1-го жовтня б. р., в залі церкви св. Миколая при Еш вулиці.

Для підготови відзначення цих Великих Роковин був покликаний Громадський Комітет, до якого ввійшли представники всіх діючих місцевих організацій і допомогових братств: Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Спілки Української Молоді Америки, Товариства колишніх Вояків УПА, Пласту, Комітету Дому СУМА, Жіночої Організації Чотирьох Свобід України, Кредитівки, Організації Оборони Лемківщини, Українського Народного Союзу, „Провидіння" і Української Народної Помочі. Комітет очолив голова місцевого Відділу Т-ва кол. Вояків УПА, п. Мирослав Климко, а поодинокі комісії: мгр С. Коцибала — програмову, В. Козіцький — фінансову, М. Заврич — господарську, мґр О. Стрийський — інформаційну. Громадський Комітет покликав Почесний Комітет, до якого запросив: о. декана Василя Клоса, о. Теодора Вареху, д-ра Віктора Пацлавського п. М. Фриза - Вернигору, п. Лева Футалу - Лагідного, п. Петра Холодного, д-ра Григорія Чвартацького, мґра Володимира Черевка.

Програму Бенкету почав голова Громадського Комітету п. М. Климко, привітавши гостей та пояснивши значення Великих Роковин. Програмою проводив мгр Святослав Коцибала. Після американського гимну, що його відограв на фортепіяні д-р В. Пацлавський та молитви, яку провів о. Матей Литвак, доповідь виголосив п. М. Фриз - Вернигора, кол. старшина УПА. З привітами - спогадами про відновлювання Української Народної Республіки в 1917-20 рр. виступили: п-ні Марія Лівицька, вдова по бл. п. Миколі Лівицькому, президентові Української Народної Республіки в екзилі, та д-р В. Пацлавський. З короткими привітами виступили: посадник міста Йонкерсу, Джеймс О'Рурк, стейтовий сенатор Джан Флинн, голова місцевої республіканської партії Алберт Гайдук, та інші. Під час Бенкету були представлені всі учасники визвольної війни 1917-23 рр. та члени Української Повстанської Армії, які проживають в Йонкерсі, як рівнож члени Громадського Комітету, що зайнявся підготовою святкувань.

У мистецькій програмі виконано монтаж пісні і слова авторства Леоніда Полтави, „Безсмертний прапор". Виконували пані: Галина Футала, Володимира Вітюк, Марія Кіцюк і Люба Гошко, супроводив на фортепіяні п. В. Левицький. Приявного на Бенкеті автора монтажу, поета, учасники привітали рясними оплесками.

Під кінець голова Громадського Комітету подякував усім виконавцям і учасникам.

Ювілейні святкування в Йонкерсі. На фото (зліва): голова Комітету святкувань, кол. вояк УПА М. Климко-Ярема, кол. сотник УПА М. Фриз-Вернигора, д-р В. Пацлавський, члени Квартету Пані Олена Футала, Марія Кіцюк, Володимира Вітюк, Любомира Гошко: в другому ряді пініст Т. Левицький, посадник Йонкерсу д-р О'Рурк, Л. Полтава, стейтовий сенатор П. Флин, тостмайстер мґр. С. Коцибала.

Бенкет був попереджений Службою Божою в намірені українського народу в українській католицькій церкві св. Михаїла, що її відслужив о. Теодор Вареха.

З приємністю відмічаємо, що у відзначенні тих великих українських національних Роковин українська громада в місті Йонкерсі взяла численну участь. Також мило було бачити, як гостей обслуговувала молодь у вишивках — з обох місцевих молодечих організацій СУМА і Пласту. Місцева газета „Геральд Стейтсмен" повідомляла про це свято.

Н. Н.

Гартфорд, Конн.

ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 25-РІЧЧЯ УПА

Заходом Організацій Українського Визвольного Фронту, при співучасті місцевих організацій, створено тут 11 квітня 1967 р. Діловий Комітет, який під протекторатом Відділу УККА підготовляється до відзначення 25-тиріччя створення Української Повстанської Армії, у 50-ті Роковини Української Національної Революції. Свято відбудеться у неділю 15-го жовтня.

До Служби Божої о год. 8-ій рано стануть ветерани українських військових формацій і представники молодечих Організацій з прапорами. О год. 5-ій по полудні в Українському Народному Домі відбудеться Святочна Академія. До Почесного Комітету запрошено Всч. Отців парохів обох наших Церков Гартфорду і околиці, ветеранів українських армій та представників українських товариств.

Ювілейну промову виголосить сотник УПА Микола Фриз - Вернигора. В мистецькій частині програми беруть участь: кол. актор Львівського театру Євген Курило, солістка п-ні Тамара Лихолай, Дівочий хор СУМА з Ню Йорку та струнна оркестра СУМА з Гартфорду.

Українська Повстанська Армія залишилась для окупантів України грізною пригадкою, що український народ в жадних умовах не припинить боротьби за своє визволення, а спонтанні святкування українською спільнотою Великих Роковин — це голосна і одностайна відповідь української людини у вільному світі на відзначування московсько - большевицькою Москвою кривавого п'ятидесятиріччя неволі народів.

Діловий Комітет

Відкрилась XI Образотворча Виставка Жіночої Творчости

Ню Йорк. — в присутності біля 100 осіб, у неділю 15 жовтня, в домівці 64-го Відділу Союзу Українок Америки, в УНДомі на 2-й авеню, голова Відділу п-і Аполонія Книш відкрила вже 11-ту з черги Мистецьку виставку Жіночої творчости. До зібраних з цікавим „Словом про жінок-мистців" виступав мистець проф. Любомир Кузьма. Після того зібрані оглядали 88 образів-картин, авторства 31 жінки-мистця різних поколінь і з різних країн, в тому Софії Зарицької з Франції, Галини Мазепи з Венесуелі, Зої Лісовської з Швайцарії, Парасі Іванець та Стефанії Базюк із Канади, — інші — з ЗДА, найбільше з Ню Йорку. Декілька образів були придбані того ж дня. Господарі частували гостей пуншем, кавою і тістечками. Відповідальною за цю виставку є п-і Оксана Щур, культ.-освітній референт 64-го Відділу СУА. Виставка триватиме до 29 жовтня включно.

ЗА ПОЛІТИЧНУ КУЛЬТУРУ: СКВУ ЇЇ ПОКАЗ?

(Закінчення зі ст. 2-ої)

тична культура, це лише вітка загальної культури народу, і що коли нарід хоче, щоб інші вважали його за культурний нарід, мусить і ту вмілість достосувати до прийнятих у культурному світі стандартів.

Не так важливі з цієї точки зору всі ті маніфестації, резолюції, узгіднені заяви; більшим досягненням уважали б ми, коли б удалось з'ясувати на тому конґресі з усією відвертістю всі проблеми та труднощі нашого політичного життя в світлі дійсности в Україні і в цілому світі і довести до конконфронтації поглядів. Щоб той конґрес доказав нам і світові, що ми вміємо ставити чоло найважчим проблемам на політичній площині. Що вміємо реаґувати емоціонально, але й аналізувати вміємо дуже холодно і раціонально. Що політично дозріваємо.

Вияви емоцій повинні бути обмежені до мінімуму. Вони нині ні на кого не справляють серйозного враження. Хотілося б, щоб наш конґрес навіть у найменшому не нагадував своїм стилем американські конвенції. На тих конвенціях багато маніфестацій і фразеології. Але кожний американець розуміє, що це — лише показ, „шов", що в кулюарах ідуть поважні розмови, приймаються поважні рішення, і що про долю нації рішатимуть ті поважні розмови, а не резолюції та маніфестації.

Коли б прийшло на СКВУ до конфронтації суперечних поглядів, то бажалося б, щоб та конфронтація була в таких культурних формах, як, наприклад, виглядає конфронтація поглядів двох визначних американських патріотів і політичних діячів: „реалітетника" сен. Фулбрайта і „визвольника" — сен. Дірксена...

Бажалося б, щоб СКВУ став показовою лекцією української політичної культури, прикладом і взором політичної поведінки у всіх наших клітинах і організаціях.

Це було б справжнє досягнення СКВУ! Воно доказало б, що в українців не тільки загальна культура старша своїми джерелами, як, наприклад, англійська, але що ми і в ділянці політичної культури зуміємо надробити втрачене.

Відділи УНС в Аликвипі і Гамтремку відзначили своє 50-річчя

(Закінчення зі стор. 1-ої)

молитвою місцевий український католицький парох всч. о. д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, який опісля виголосив також відповідне слово. Товстмастром бенкету був відомий місцевий діяч з молодшої ґенерації Володимир Бойд-Борискевич, стараннням якого наш видатний мистець Едвард Козак приготовив на це свято мистецько-ілюстровані програмки, з ілюстраціями з діяльности УНСоюзу. В. Борискевич окремо представив приявних на бенкеті репрезентантів інших Відділів УНС. Довгу, бо 50-літню історію Відділу коротко з'ясував Євген Зубальський, бувший секретар цього Відділу. Крім всч. о. д-ра Гавліча, з коротким словом виступали голова місцевого Окружного Комітету Відділів УНСоюзу п. Триш, головний контролер Іван Іванчук з Шикаґо, бувший довголітні головний радний УНСоюзу та один із найбільш заслужених союзових діячів Вол. Дідик і обласний організатор та колишній гол. контролер УНС Вол. Гірняк. Головну святочну промову виголосив заступник головного предсідника інж. Степан Куропась з Шикаґо, говорячи про УНСоюз і його діяльність та звертаючи увагу на проблеми, що він їх має сьогодні і матиме завтра в своєму теперішньому поході до 100.000 членів. Інж. С. Куропась вручив також Почесні Грамоти 16 найбільш заслуженим членам Відділу-ювілята. В мистецькій частині програми виступала Кобзарська Студія при Капелі Бандуристів під проводом Миколи Лісківського. Між приявними гостями був союзовий-діяч піонер з Канади, П. Дуда.

Невідомі злочинці допустилися страшного святотатства в українській церкві в Брукліні

Бруклин, Н. Й. — Уночі з 15 на 16-го жовтня ц. р. ще невідомі злочинці допустилися страшного святотатства в українській католицькій церкві Св. Духа. Вдершись через вікно до церкви, вони розбили дверцята до кивота, зневажили Найсвятіші Тайни, висипаючи їх на покривало престолу, суконочку кинули на підлогу перед престолом. Вкрали тільки дарохранительницю. Ніякої іншої шкоди в церкві не вчинили і з цього робиться висновок, що вся злоба і злість злочинців була звернена проти Найсвятіших Тайн Евхаристії. Влада веде слідство, щоб виявити і покарати злочинців.

Совєтський підполковник-шпигун втік з Німеччини до ЗДА

Вашингтон. — Державний Департамент оприлюднив, що совєтський підполковник Євгеній Рунґе, який „був пов'язаний" з КГБ, цебто „Комітетом Государственной Безопасності", що насправді є наступником колишнього ЧеКа і НКВД, просив американського азилю і знаходиться тепер в Америці. Звідкіля він властиво втік — докладно не сказано, але з інших повідомлень виходить, що він був головою тої совєтської шпигунської групи, яка діяла на Західній Німеччині, де кілька днів тому арештовано 5 осіб: у повідомленні про їх арештування казалося, що їх арештування спричинила втеча їхнього провідника, який видав їх прізвища американським властям. Головна особа між тими арештованими, секретарка в персональному відділі західньо-німецького міністерства закордонних справ, Леоноре Сютерлен, повісилася у в'язничній келії. Її чоловіка большевики вислали кілька років тому до Західньої Німеччини із спеціяльною ціллю — заприязнитися та одружитися з якоюсь вищою службовичкою в німецькому міністерстві закордонних справ. Леоноре Сютерлен видала большевикам вартісні відомості про Північно - атлантійський Союз (НАТО) й усі відомості про персонал та всю організаційну схему західньо-німецького міністерства закордонних справ. Американські власті не виявили, яку вартість має втеча підполковника Рунґе.

Український Літературно Мистецький Клюб
Ню Йорк 149-2 ave.

● З Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 20 жовтня ц. р. Марта Яцушко продовжуватиме оповідати про свої враження і спостереження з подорожі по Середньому Сході. В минулу п'ятницю вона розказувала про Йорданію, Сирію і Ірак. Цим разом присвятить свою увагу Єгиптові, Кіпрові, Креті і Родосові. Численна публіка стежила з великим зацікавленням за її розповіддю, що її ілюстрували — і далі ілюструватимуть прозірки.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 21

В. Пастушек, Честер	$ 15.00	А. і Н. Валько, Бронкс	2.00
С. і М Панів, Гемилтон	12.00	М. Винничок, Фенікс	2.00
Є. Корпало, Асторія	10.00	В. Воркевич, УНС Відділ 456	2.00
Учні 1-ої кляси Рідної Школи при філії УНО в — Торонто	6.00	Лідія Любка, Монтреаль	2.00
В. Болонка, Честер	5.00	Д-р Б. Свистун, Кліфтон	2.00
К. Гуцал, Міннеаполіс	5.00	Марійка Філіпович Монтреаль	2.00
М. Джорджія, Еджвит	5.00	Г. Мончук, Ню Йорк	1.50
Г. Лозинський, Шикаґо	5.00	Я. Борис, Монтреаль	1.00
М. Ломаґа, Кліфтон	5.00	С. Вацяк, Шикаґо	1.00
М. Лонкевич, Рочестер	5.00	М. Верхолаз, Монтреаль	1.00
К. Пойда, Шикаґо	4.00	Г. Георгієнко, Сієттл	1.00
О. Підгайний, Ню Йорк	3.70	П. Дмитрів, Монтреаль	1.00
К. Бохенко, Мек Кіспорт	3.00	Е. Космина, Монтреаль	1.00
В. Воробець, Ірвінґтон	3.00	В. Питльований, Ленсінґ	1.00
С. Куца, Торонто	3.00	О. Саґала, Монтреаль	1.00
Л. Поліцка, Дулют	3.00	С. Стефанів, Флинт	1.00
Д. Ільків, Едмонтон	2.80	П. Терпляк, Амстердам	1.00
С. Павлів, Лейквуд	2.65	А. Шиптур, Торонто	1.00

З праці Відділу Діячів Асоціяції Української Культури

Ню Йорк. — У суботу 7-го жовтня в приміщенні Дому ООЧСУ відбулось чергове засідання Відділу АДУК, з участю голови Головної Управи Асоціяції, д-ра Михайла Кушніра з Вашингтону. Після обговорення статуту АДУК, що буде остаточно схвалений на Світовому З'їзді АДУК під час СКВУ в Ню Йорку, голова Відділу, мистець Володимир Ласовський, звітував про здійснену працю членами Асоціяції за останні місяці. З довгого переліку присутні довідались, що молодий актор і режисер Іван Яблонський ставить „На перші гулі" для Осіннього Ярмарку Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку; молодий мистець Ждан Ласовський одержав запрошення від Фордгамського університету на його першу індивідуальну образотворчу виставку; здано до друку збірку поезій Володимира Гаврилюка з Канади під назвою „Баляда про дім" та ін.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
JERSEY CITY, N. J. 07303
(P. O. Box 346)

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ________
Ім'я і прізвище: ________
Адреса: ________

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ________
Адреса: ________
________ Zip Code

УНС ПРОДОВЖУЄ ПОСИЛЕНУ ЮВІЛЕЙНУ КАМПАНІЮ...

(Закінчення зі стор 1-ої)

початку нарад звіт із праці Окружного Комітету та поодиноких Відділів, а організаційний референт Мирон Леськів здав звіт із проведеної досі праці над широкозакроєною акцією приєднування нових членів. Дальшими точками нарад були дві пропозиції Окружної Управи: створити спеціяльну спортову референтуру при Окружному Комітеті та влаштувати святкування 75-ліття „Свободи" бенкетом із концертовою частиною. Збори рішили створити спортову референтуру і доручили Управі підшукати та найменувати до неї відповідних спортових діячів-союзовців, а справу плянованого бенкету „Свободи" відкласти до вирішення наступним зборам після перевірки можливостей влаштування такої окремої імпрези для Округи.

Опісля члени Головного Уряду виголосили доповіді на теми плянованої акції приєднування нових членів із метою 100,000 членів у ювілейному 1969 році, подаючи в них поради, де шукати за кандидатами на нових членів, та як дбати про найкращу і фахову службу забезпечення для членів УНСоюзу та про братську допомогову акцію, яка така важна у союзовій діяльності. Після доповідей розвинулася жива дискусія. Голова Окружного Комітету Ю. Варанюк подякував усім учасникам нарад за приявність та зацікавлення справами УНСоюзу і закрив ці організаційні збори. Групову світлину всіх учасників цих нарад зробив місцевий фотограф і член УНСоюзу п. Загайкевич.

СКРЕНТОН, Па.

Збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Скрентоні відкрив його голова Михайло Борик і попросив до слова фінансового секретаря УРСоюзу Едварда Попеля, який привітав учасників нарад та заступника гол. предсідника Володимира Сохана з нагоди його першого приїзду до Скрентону і відвідин бюра централі УРСоюзу. В. Сохан подякував п. Е. Попелеві за гостинність та складений привіт і підкреслив співпрацю обох Союзів на забезпеченевому та громадському полі.

Секретар Округи Іван Голик прочитав протокол із попередніх зборів, на яких почесним гостем із централі був гол. касир Іван Кокольський. Опісля голова Михайло Борик реферував коротко про працю і досягнення Округи в членській кампанії та закликав секретарів посилити працю над приєднуванням нових членів. Вкінці слова запросив учасників нарад до дискусії та запитів у справах членської кампанії. В дискусії взяли участь: В. Нагірний, проф. М. Мартинюк, Р. Рубльовський, С. Меліш, І. Легус, М. Гнатів, І. Цеханський, М. Пециль та М. Борик. На запити і порушені в дискусії справи дав вичерпні відповіді заст. гол. предсідника і керівник Рекордового Відділу Володимир Сохан, який опісля виголосив доповідь про плянування і способи ведення членської кампанії, як теж про вартість членства і забезпечення в УНСоюзі, що дають найкращі користі членам завдяки модерним грамотам різних кляс забезпечення та взагалі солідній і професійній забезпеченевій обслузі.

Після декількох дальших запитів, зв'язаних із доповіддю, голова Окружного Комітету Михайло Борик подякував за участь у зборах всім приявним, в тому й гостеві з централі, та закрив ці організаційні збори Округи.

По закінченні зборів велись ще дальше розмови місцевих союзовців із В. Сохановим в гостинній домі секретаря Округи Івана Голика та його дружини Софії, які святкували в цьому дні 25-ліття свого подружжя.

БЕРВИК, ПА. (ОКРУГА ШАМОКИНУ)

Організаційні збори Округи Твердого Вугілля відбулися цим разом в Бервику, Па., де поміщуються два союзові Відділи й де в дні зборів відправлено першу Службу Божу в новій церкві української католицької парохії ім. св. Кирила і Методія. Збори відбулися в приміщенні цілоденної школи названої парохії. Їх відкрив й ними проводив голова Округи Михайло Гентош. Після прочитання протоколу попередніх зборів, що виконала секретарка Округи п. Г. Словик, голова склав звіт з діяльности Округи, в якій видне місце зайняла масова прогулька на Союзівку в літі цього року. Голова Гентош, який під цю пору є передовиком членської кампанії своєї Округи, здобувши 19 членів, взивав на „двобій" всіх секретарів Округи, а передовсім довголітнього чемпіона Округи секретаря Івана Петрунця з Майнерсвил, який прирік здобути одного члена більше, як матиме п. Гентош. Після цього приявний на зборах головний секретар УНСоюзу д-р Ярослав Падох склав огляд ювілейної кампанії в цілім УНСоюзі та в місцевій Окрузі, яка нараховує 21 Відділів та круґло 2.000 членів. Округа здобула досі половину своєї річної квоти й при постійній праці може до кінця року вповні виконати свою квоту. Вона, хоч невелика, заняла почесне десяте місце між всіми округами. Але Округа мас поважні втрати й мимо поважного числа нових членів, не збільшилася, але стоїть на місці. Гол. секретар подав ряд порад, як приєднувати членів, які грамоти для них вибирати та яке значення мас забезпечення на вищі суми. В дискусії приявні зобов'язалися доповнити свої квоти до кінця року, а голова Гентош, замикаючи збори, закликав приявних взяти участь в СКВУ та скласти на його видатки пожертви, декляруючи даток від свого Відділу ч. 305 з Магони Сіті, а також закликав добре попрацювати для збільшення членів УНСоюзу, який постав в пеннсильванських копальнях вугілля, і тому ця Округа особливо зобов'язана дбати про постійний розвиток УНСоюзу. Після доповідей відбулася дискусія, в якій виявнено ряд актуальних справ та в якій взяли участь В. Черига, А. Словик, І. Петренцьо, І. Сидор. І. Кудрич, С. Мазур, М. Гентош. Збори відвідав місцевий парох о. д-р І. Біляних, який привітав приявних від своєї парохії та висловив радість з того приводу, що Округа відбуває свої збори в його парохії та в парохіяльних приміщеннях. Підкресливши велике значення УНСоюзу і інших братських організацій, закликав влаштовувати часті імпрези для зацікавлення громадським життям нашої молоді. Після зборів відбулося принятя для їх учасників, заходами місцевого союзового проводу. На зборах проголошено наради окремого комітету обраного для підготови 75-річного ювілею УНСоюзу.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ПОМ'ЯНУЛИ СТЕПАНА БАНДЕРУ У 8-МИРІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТИ

Ню Йорк. — Минулої суботи 14 жовтня увечорі в заповненій Церкві св. Юра була відправлена Панахида за спокій душі сл. п. Степана Бандери, підступно забитого большевицько - московським агентом 8 років тому у Мюнхені. Після Панахиди близько 200 осіб зібрались у залі Дому ООЧСУ, в тому і сумиці-дружинники в уніформах, де відбулись Жалібні Сходини, з доповіддю голови ГУ ООЧСУ мгра Івана Винника про життєвий шлях Степана Бандери. Після вечора, яким провадив голова Відділу ООЧСУ п. М. Твардовський, присутні оглядали Виставку видань і фотодокументів, присвячену сл. п. Степанові Бандері, що її підготував п. Василь Харук.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУВСЯ СВЯТО - ПОКРОВСЬКИЙ ВЕЧІР

Ню Йорк. — Заходами окремого Громадського Комітету, комбатантських, молодечих і жіночих організацій, відбувся в суботу 14 жовтня ц.р. у залі Джунйор Гайскул при Евнію „Б" Свято-Покровський Вечір, присвячений 50-тиріччю відновлення українських державних збройних сил та 25-річчю Української Повстанської Армії. Вечір розпочався Американським Гимном, що його відіграла на фортепіяні Марія Цісик, яка була й акомпаніяторкою співочих точок програми. Перший заступник голови Головної Управи Об. ВУА д-р Іван Козак перевів Вояцький Апель, до якого стало 45 осіб з 5-ма прапорами. Генер. Аркадій Валійський виголосив промову про УПА. Мистецьку програму виповнили: скрипкове соло проф. В. Цісика, — тріо бандуристів під проводом В. Юркевича, — деклямація колишньої членкині УПА Ярослави Саламахи і сольоспів оперного співака Лева Рейнаровича. Вечір закінчився відспіванням Українського Гимну. Приявних було близько 200 осіб.

25-РІЧЧЯ УПА В ЛІГАЙ ВЕЛЛІ

Лігай Веллі (І. Стасів). — Заходами Відділу УККА тут відбудуться ювілейні святкування для відзначення 25-річчя створення УПА. Свято відбудеться під патронатом Почесного Комітету, який складається із українського духовенства обох віровизнань Лігайвелівської Округи. Головними промовцями на святі будуть: п. П. Міляновський — голова Відділу УККА в українській мові і адв. В. Рибак в англійській. В музично-вокальній частині приймає участь Чоловічий Хор з Лігай Веллі під дир. В. Дворакійського, який виконає ряд пісень при акомпаніяменті д-р С. Блищак. П-ні О. Цегельська виступить з деклямацією а п-ні О. Юречко виконає живий образ закутої України. Свято відбудеться 22 жовтня (неділя) ц. р. о год. 7 вечора, в авдиторії Св. І. Хрестителя, Нортгемптон, Па.

КУЛЬТУРНИЙ КОНЦЕРТ

Ню Йорк. — З почину Л-МКлюбу і під патронатом Об'єднаного Комітету Метрополії Ню Йорк, під головуванням мгр. Романа Гуглевича, у неділю 15 жовтня, в великій залі Українського Народного Дому відбувся перший індивідуальний концерт пісень на тексти Івана Франка, у виконанні баритона українських і чужих сцен Теодора Терена; акомпаніював Ю. Цибрівський. Перед Концертом до понад 150 присутніх любителів співу промовляв реж. Степан Крижанівський, знайомлячи слухачів з окремими піснями та романсами, з яких багато Т. Терен співав уперше в ЗДА, що й було зазначене на програмі. Оплесками, квітами і наддатками закінчився цей концерт-речиталь.

НОВА ВИСТАВА СТУДІЇ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА

Українська громада в Ню Йорку буде мати нагоду знову зустрітися з юними артистами Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, які минулого року дуже успішно представилися українській громаді у виставі „Летючий Корабель". Вистава нової п'єси „Голуба Хустина" відбудеться 10 грудня в залі Фешінг Інституті. У виставі бере участь 35 осіб молоді і дітей.

Постанова Лідії Крушельницької, Музика Івана Недільського, хореографія Роми Прийми - Богачевської, сценічне оформлення і костюми Слави Геруляк, Акомпаніямент Володимира Гентиша.

ВОЛОДИМИР ЛУЦІВ ДАСТЬ КОНЦЕРТ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПУБЛІКИ У М. ОЛБАНІ

Олбані, Н. И. — Після виступу в мистецькій частині на Святі 50-ліття Української Революції і 25-ліття створення УПА, в м. Олбані, столиці стейту Ню Йорк, співака-бандуриста Володимира Луцева з Англії запросили місцеві американські чинники дати окремий концерт, щоб познайомити ширшу американську публіку з українською піснею та зокрема бандурою. Той гостинний виступ відбудеться у великій залі „Коговз" у Олбані 14-го листопада. Дотепер Володимир Луців з успіхом виступав на святах у Сиракюзах, Клівленді, Філядельфії. 21-го жовтня він виступить у Ню Йорку в готелі „Комодор", а потім, після 6-ти міст ЗДА і Канади, дасть концерт на Бенкеті СКВУ в Ню Йорку.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЖОВТНЯ 1967 р.

НЮ ЙОРК, Н. И. Місячні збори Укр. Допом. Т-ва Дністер — 361 Відд. о год. 7:30 веч. в власній домівці при 119 Ave. "A". На порядку деннім: 1. Організація членів. 2. Фінанс. звіт. 3. Звіт про відвідування хворих та біжучі справи. Проситься чл. прибути на збори. — В. Вашиваний, пред., В. Яськів, секр.

АСТОРІЯ, Н. И. Місячні збори Б-ва св. Николая — 5-ий Відд. о год. 7-ій веч. в домівці Б-ва або церковній залі. Проситься чл. прибути на збори, бо є важні справи, а довжників — вирівняти свої залеглості. — Хоманчук, секретар.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Українська Січ — 170 Відд. о год. 6-ій веч. в домівці УНДому. — Управа.

СУБОТА, 21-го ЖОВТНЯ 1967 р.

ЧЕСТЕР, Па. Місячні збори Т-ва Т. Шевченка — 156-ий Відд. о год. 7:30 веч. Проситься чл. прибути. — В. Новак, секр.

ПЛАЙНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 8-ій веч. при 210 Чорч Стр. в Ігол Гол. Проситься чл. прибути. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ — 14 Відд. о год. 7-ій веч. в Січовій Домівці при 690 Sanford Ave., Newark, N.J. Проситься прибути та вирівняти залеглі вкладки. Позамісцеві, проситься слати на адресу секретаря: М. П. Отрок, R. D. 2, Cranbury, N.J. 08512.

НЮ ЙОРК, Н. И. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 117-ий Відд. о год. 6:30 веч. в приміщенні Укр. Кат. Ветеранів, 33 East 7th St. Проситься всіх чл. прийти та вирівняти залеглі вкладки. — Анна Васараб, секр.

НЕДІЛЯ, 22-го ЖОВТНЯ 1967 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 97 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі при 47 Hope Ave., Пассейк, Н. Дж. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти чл. вкладки. — Управа.

РОЧЕСТЕР, Н. И. Місячні збори Т-ва Йосафата — 217 Відд. о год. 2-ій по пол. в Укр. Амер. Клюбі, 292 Гудсон Аве. Проситься прибути на збори. Є багато важних справ. Братський Баль відбудеться 12-го листопада ц. р. — К. Шевчук, предс., Ф. Голод, фін. секр., С. Мартинюк, кас., В. Колданський, рекр. секр.

БОФФАЛО, Н. И. Місячні збори Б-ва св. о. Николая — 127 Відд. о год. 11:30 рано в церковній залі при Філмор і Онейда вул. Проситься чл. прибути і вирівняти залеглі вкладки. Вкладки повинні бути вирівняні до 25-го кожного місяця. Збирання чл. вкладок відбувається кожної неділі до 1 год. по пол. у вище згаданому часі і місці. — І. Була, гол., п-ні М. Гаравус, фін. секр., П. Гаравус, кас.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відмовити чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ТАРЗАН, Ч. 5888. Бронзовошкірий велетень.

Нібоко поквапливо заходився вливати таємниче течиво в хворе горло хлопця.

BUT HIS EYES WIDENED IN TERROR WHEN A BRONZED GIANT LEAPED INTO THE ROOM!

Але його очі розширилися з жаху, коли бронзовошкірий велетень вскочив у хату.

THE WITCH DOCTOR SCREAMED AND TRIED TO ESCAPE, BUT STEEL FINGERS GRASPED HIS SCRAWNY NECK AND CHECKED HIS FLIGHT!

Знахур закричав і намірився був тікати, але сталеві пальці обхопили кістляву шию, затримавши його на місці.